

Образуване на световната социалистическа система — 113.	
Развитие на световната социалистическа система — 115.	
Изменение на съотношението на силите в полза на социализма — 118.	
2. Ръководната роля на социалистическата система в световния революционен процес	121
Съревнованието между двете системи — 121. Велика сила на съвременността — 123.	
Глава VI. КРИЗАТА НА СВЕТОВНИЯ КАПИТАЛИЗЪМ И РЕВОЛЮЦИОННОТО ДВИЖЕНИЕ НА РАБОТНИЧЕСКАТА КЛАСА	132
1. Кризата на световния капитализъм	132
Нов етап в общата криза на капитализма — 132. Засилване на вътрешните социално-икономически противоречия на капитализма — 134. Изостряне на междунимпериалистическите противоречия — 136. Стесняване на буржоазната демокрация — 138. Кризата в буржоазната идеология — 139.	
2. Революционното работническо движение	141
Нарастване на числеността, съзнателността и организираността на пролетариата — 142. Главните особености на класовата борба на пролетариата — 145. Борбата за съюз на всички антимонополистични сили — 148.	
Глава VII. НАЦИОНАЛНООСВОБОДИТЕЛНОТО ДВИЖЕНИЕ	
1. Историческото място на съвременните националноосвободителни революции	153
Разпадане на колониалната система — 154. Роля и характер на националноосвободителните революции — 155.	
2. Империализмът — главен враг на борещите се народи	158
Неоколониалната политика на империализма — 158. Империализмът на САЩ — главната сила на неоколониализма — 160.	
3. Новият етап в националноосвободителното движение и перспективите за некапиталистическо развитие	161
Икономическото освобождение — извънредно важна задача — 161. Капиталистическият път — историческа безизходница — 164. Некапиталистическо развитие — 165.	
4. Единният национален антимпериалистически фронт	170
5. Идеологическата борба в освободилите се страни	174
Глава VIII. ПРОБЛЕМИТЕ ЗА ВОЙНАТА И МИРА И СЪВРЕМЕННИЯТ РЕВОЛЮЦИОНЕН ПРОЦЕС	179
1. Империализмът — източник на военна опасност и разпалване на световни войни	179
Парлив въпрос на нашето време — 179. Причини и източници на войните в съвременната епоха — 182. Справедливи и несправедливи войни — 187.	
2. Ленинските принципи на външната политика	189

Раждането на новите принципи на външната политика — 189. Реална възможност за предотвратяване на войната — 191. Международните проблеми да се решават по мирен път — 195.	
3. Борбата за мир и революционно-освободителното движение	199
Мирното съвместно съществуване — форма на класова борба — 200. Борбата за мир и развитието на световния революционен процес — 203.	
Глава IX. МЕЖДУНАРОДНОТО КОМУНИСТИЧЕСКО ДВИЖЕНИЕ	211
1. Най-влиятелната политическа сила	211
Източник на силата на комунистическото движение — 211. Основни отряди на комунистическото движение — 213. Принципи на взаимоотношенията между комунистическите партии — 215.	
2. Основни принципи на политическата стратегия и тактика	219
Определение на стратегията и тактиката — 219. Генералната линия на комунистическото движение — 222. Борбата за преодоляване на разцепленето в работническото движение — 226.	
3. Борбата за единство на комунистическото движение	229
Причини за появата на опортюнизма — 229. Същност на опортюнизма — 230. За сплотеност на комунистическото движение — 234.	

ТРЕТИ РАЗДЕЛ

ВЪЗНИКВАНЕ И ПОБЕДА НА СОЦИАЛИЗМА

Глава X. ПРЕХОДНИЯТ ПЕРИОД ОТ КАПИТАЛИЗМА КЪМ СОЦИАЛИЗМА. ДИКТАТУРАТА НА ПРОЛЕТАРИАТА И НЕЙНИТЕ ФОРМИ	238
1. Същност на преходния период от капитализма към социализма	238
Необходимостта от преходен период — 238. Общи закономерности и особености на изграждането на социализма — 240.	
2. Диктатурата на пролетариата — главно средство за изграждането на социализма	244
Същност на диктатурата на пролетариата — 244. Диктатурата на пролетариата — нов тип демокрация — 249. Разнообразие на формите на диктатурата на пролетариата — 251. Ръководната роля на марксистко-ленинската партия в системата на пролетарската диктатура — 258.	
Глава XI. ПРЕУСТРОЙСТВОТО НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ОТНОШЕНИЯ В ПРЕХОДНИЯ ПЕРИОД	261
1. Създаване на икономическата основа на социализма	261
Политика на национализация на средствата за произ-	

водство — 262. Икономическа политика на диктатурата на пролетариата — 265. Политика на индустриализация — 267. Политика на коопериране — 269.	
2. Изменение на класовите отношения	271
Форми на класова борба — 272. Изменение на класовата структура — 273.	
3. Ликвидиране на противоположността между града и селото	275
Противоположност между града и селото — 275. Опит в преодоляването на противоположността между града и селото — 277.	
4. Ликвидиране на противоположността между физическия и умствения труд	279
Противоположност между умствения и физическия труд — 279. Победата на социализма и унищожаването на противоположността между умствения и физическия труд — 282.	
5. Изменение на националните отношения	284
6. Преобразования в духовния живот на обществото	286
Глава XII. СОЦИАЛИСТИЧЕСКОТО ОБЩЕСТВО	288
1. Социализмът — първа фаза на комунизма	288
Социализмът — непълен комунизъм — 288. Невъзможност на социализма като особена фаза на комунизма — 290.	
2. Същност на социализма и основни принципи на неговата организация	291
От изграждане основите на социалистическата икономика към развито социалистическо общество — 291. Обществена собственост — главна икономическа опора на социализма — 293. Основен принцип на социализма — 295. Отчетността и контролът като главно условие за функционирането на социалистическото общество — 297. Социално-политическите отношения — 299.	
3. Социализмът и общественият прогрес	305
Предимствата на социализма — 306. Ролята на субективния фактор за използване предимствата на социализма — 310. Противоречия при социализма и пътища за тяхното разрешаване — 311.	
Глава XIII. ЗАКОНОМЕРНОСТИ В РАЗВИТИЕТО НА СВЕТОВНАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА СИСТЕМА	316
1. Нов тип отношения между народите и държавите	316
Етапи в развитието на сътрудничеството — 316. Икономическата интеграция — 319. Политическо сътрудничество и културни връзки — 329.	
2. Борбата за укрепване сплотеността на социалистическите страни	329

ЧЕТВЪРТИ РАЗДЕЛ
РАЗВИТИЕТО НА СОЦИАЛИЗМА
И ПРЕХОДЪТ КЪМ КОМУНИЗМА

Глава XIV. ЗАКОНОМЕРНОСТИ НА ПРЕРАСТВАНЕТО НА СОЦИАЛИЗМА В КОМУНИЗЪМ	338
1. Висшата фаза на комунизма	338
Характерни черти на комунизма — 338. Възможност комунизмът да победи първоначално в една или няколко страни — 342.	
2. Основни закономерности на изграждането на комунизма	344
Всеобщ характер на основните закономерности — 344. Особености на формирането на комунизма — 347. Пълната и окончателна победа на социализма — 349. Необходимост да се укрепват принципите на социализма за преминаването към комунизма — 351. Взаимна връзка между основните задачи при изграждането на комунизма — 354.	
Глава XV. СЪЗДАВАНЕ НА МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКАТА БАЗА НА КОМУНИЗМА И НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ	356
1. Създаването на материално-техническата база — основно звено в изграждането на комунизма	356
Характерни черти на материално-техническата база на комунизма — 356. Основа за преобразуване на обществените отношения и за развитие на личността — 362.	
2. Съвременната научно-техническа революция	364
Глобален характер на научно-техническата революция — 364. Главни насоки на научно-техническата революция — 365.	
3. Социални последици от научно-техническата революция	374
4. Научно-техническата революция и повишаването на ефективността на общественото производство	381
Глава XVI. КЛАСОВАТА СТРУКТУРА НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКОТО ОБЩЕСТВО И ПЪТИЩАТА ЗА ПОСТИГАНЕ НА СОЦИАЛНА ЕДНОРОДНОСТ	390
1. Социално-класовите различия в социалистическото общество	390
2. Пътища за движение на социалистическото общество към комунистическата социална еднородност	394
Усъвършенствуване на отношенията на собственост — 395. Превръщане на труда в първа жизнена потребност — 397. Материалната заинтересованост — 400. Разпределение според потребностите — 403.	
3. Социална еднородност и комунистическо равенство	405
Еволюция на социалната структура на обществото — 405. Комунистическото равенство и многообразието на общественния живот — 407.	

Глава XVII. ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА СЪЩЕСТВЕНИТЕ РАЗЛИЧИЯ МЕЖДУ ГРАДА И СЕЛОТО И МЕЖДУ УМСТВЕНИЯ И ФИЗИЧЕСКИЯ ТРУД	411
1. Преодоляване на социално-икономическите и културно-битовите различия между града и селото	412
Създаването на материално-техническата база на комунизма — най-важно условие за преодоляване на социалните различия между града и селото — 412. Превръщане на селскостопанския труд в разновидност на индустриалния — 414. Развитие и сближаване на двете форми на социалистическата собственост — 416. Преодоляване на културно-битовите различия между града и селото — 420.	
2. Бъдещето на града и селото	422
3. Преодоляване на съществените различия между умствения и физическия труд	427
Същност на различията между умствения и физическия труд — 427. Автоматизацията на производството — материална основа на съединяването на физическия и умствения труд — 429. Сменяне на професиите — 431. Издигане на културно-техническото равнище на работниците — 435.	
4. Творчески обществено необходим труд за всички	436
Глава XVIII. ПОЛИТИЧЕСКАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКОТО ОБЩЕСТВО	439
1. Социалистическата държава — главно оръдие за изграждане на комунизма и защита на социалистическите завоевания	439
Основни задачи и функции на общонародната държава — 439. Укрепване на отбранителната мощ на държавата — 443.	
2. Развитие на социалистическата демокрация	444
Понятието социалистическа демокрация — 445. Повишаване ролята на Съветите — 447. Участие на масите в ръководството на народното стопанство — 449. Усъвършенствуване на държавния апарат и на народния контрол — 451. Повишаване ролята на обществените организации и развитие на непосредствената демокрация — 453.	
3. От социалистическата държавност към комунистическото обществено самоуправление	455
4. Нарастване на ролята на комунистическата партия	459
Изработване на политическата линия — 460. Организатор и възпитател на масите — 461. Демократично устройство на партията — 464. Свобода на обсъжданята и единство на действията — 465.	
Глава XIX. НАУЧНО УПРАВЛЕНИЕ НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКОТО ОБЩЕСТВО	467
1. Управлението на обществото — обективна необходимост	467
2. Обективни основи и същност на научното управление на социалистическото общество	471

Обективни основи на научното управление — 471. Същност на научното управление — 472.	
3. Основни функции и субект на управлението	474
Субект на управлението — 474. Основни функции на управлението — 478.	
4. Ленинските принципи на научно управление	481
Глава XX СОЦИАЛИЗМЪТ И РАЗВИТИЕТО НА НАЦИИТЕ	490
1. Разцвет и сближение на социалистическите нации	490
Две исторически тенденции в националния въпрос — 491. Икономическа основа на развитието и сближението на нациите — 494. Укрепване на социално-политическото единство на нациите — 496. Развитие на духовния облик на нациите. Сближаване на националните култури — 499.	
2. Съчетаване на класовите и националните интереси. Единство на интернационализма и патриотизма	504
3. Възникване на нови форми на интернационална общност на хората	509
Съветският народ — нова историческа общност на хора — 509. Бъдещето на нациите — 510.	
Глава XXI. БИТЪТ И СЕМЕЙСТВОТО ПРИ СОЦИАЛИЗМА	514
1. Социалистическият бит	514
Социални основи на бита при социализма — 514. Материалното благоустройство и развитието на обществените форми на бита — 516. Духовния устон на бита — 520.	
2. Пътища за формиране и основни черти на комунистическия бит	522
Материално-техническата база на комунизма и измененията в бита — 523. По-нататъшно обобществяване на бита — 524. Формиране на комунистически взаимоотношения в бита — 525	
3. Развитие на семейството	527
Социална същност на семейството — 527. Формиране на ново семейство — 531. Социалистическото семейство — 532. Основни черти на комунистическото семейство — 536.	
Глава XXII. ДУХОВНАТА КУЛТУРА НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКОТО ОБЩЕСТВО	539
1. Културната революция	539
Съдържание и задачи на културната революция — 539. Особенности на социалистическата култура — 544. Нов духовен облик на хората — 546.	
2. Комунизмът и науката	548
Превръщане на науката в непосредствена производителна сила — 548. Черти на науката на новото общество — 550. Засилване на ролята на обществените науки — 552.	
3. Изкуство и литература	555
На народа — голямо изкуство — 556. Културата на комунизма — 562.	

Глава XXIII. РАЗВИТИЕ НА ЛИЧНОСТТА. КОМУНИСТИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ НА ТРУДЕЩИТЕ СЕ	565
1. Хуманизъм в действие	565
Черти на личността в социалистическото общество — 565.	
Свобода и отговорност на личността — 570. Личност, колектив, общество — 575.	
2. Комунистическото възпитание	576
Социалната роля на възпитанието — 577. Борбата против враждебната идеология — 580. Основни насоки на комунистическото възпитание — 582.	
3. Всестранното развитие на личността — цел на комунистическото общество	591
Глава XXIV. АНТИКОМУНИЗЪТ — ГЛАВНОТО ИДЕЙНО-ПОЛИТИЧЕСКО ОРЪЖИЕ НА ИМПЕРИАЛИЗМА	595
1. Същност на съвременния антикомунизъм	596
Основно съдържание на антикомунизма — 596. Основни разновидности на антикомунизма — 599. Антикомунизъмът и кризата на буржоазната обществена мисъл — 600.	
2. Критика на съвременните концепции на антикомунизма	602
Митът за „националния плурализъм“ на марксизма — 603. Същност на концепцията за „дезидеологизацията“ — 605. „Теория за конвергенцията“ — 607. Антикомунизъм, ревизионизъм и реформизъм — 613. Антикомунизъмът и младежкото движение — 615.	
КОМУНИЗЪТ — СВЕТЛО БЪДЕЩЕ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО	617

НАУЧЕН КОМУНИЗЪМ

Националност руска

Издание първо

Преводачи *Надя Узунова* (стр. 1—287)

Магдалена Атанасова (стр. 288—623)

Редактори *Магдалена Атанасова* (стр. 1—287)

Надя Узунова (стр. 288—623)

Художник *Иван Бубев*

Художествен редактор *Тотю Данов*

Технически редактор *Стефан Христов*

Коректор *Надя Вързулева*

Литературна група I. Тематичен № 586. Издателски № 4904

Дадена за набор на 3. II. 1972 г. Подп. за печат на 31. III. 1972 г.

Излязла м. април. Печатни коли 39,50. Изд. коли 30,02.

Формат 84 X 108/32. Тираж 40 120. (20101 — 40120)

Кн. тяло 1,80 лв.

Цена 2,07 лв.

Издателство на БКП, София, бул. „В. И. Ленин“ № 47

ДПК „Д. Благоев“, София, бул. „В. И. Ленин“ № 47